

UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH

Právnická fakulta

Katedra trestného práva

prof. JUDr. Sergej ROMŽA, PhD. - vedúci katedry

Právnickej fakulty UPJŠ, Kováčska 26, P.O.BOX A-45, 040 75 Košice

tel.: +421 (055) 234 4148, fax: +421 (055) 622 53 65, IČO: 00397768

e-mail: sergej.romza@upjs.sk, <http://www.pravo.upjs.sk>

Habilitant: **JUDr. Miroslav FICO, PhD.**
Téma habilitačnej práce: **Základy trestnej zodpovednosti v procese unifikácie trestného práva medzivojnovnej Československej republiky“**
Oponent: **Prof. JUDr. Sergej Romža, PhD.**

VEC: Posudok oponenta na habilitačnú prácu

Rozhodnutím dekana Právnickej fakulty Univerzity P.J. Šafárika, zo dňa 10.06.2020, č. j.: PRA 1446/2020, som bol menovaný oponentom habilitačnej práce, JUDr. Miroslava Fica, PhD., na tému

„Základy trestnej zodpovednosti v procese unifikácie trestného práva medzivojnovnej Československej republiky“.

Pozitívne sa žiada, primárne zhodnotiť, už samotný **výber spracovanej témy** posudzovanej práce, keď doposiaľ, v odbornej spisbe absentovalo jej komplexné spracovanie, či už vo forme vedeckej štúdie, prípadne vo forme monografickej práce. Jednoducho, posudzovaná práca, vyplňa medzeru v doterajšej odbornej spisbe, pokiaľ ide o spracovanie predmetnej materie a zároveň pôsobí inšpiratívne aj vo vzťahu k historickému (dobovému) spracovaniu ďalších referenčných období vývoja, tak inštitútov tvoriacich základy trestnej zodpovednosti, ale rovnako tak ostatných trestnoprávných inštitútov. Žiada sa v tejto súvislosti poznamenať a pripomenúť, že posudzovaná práca, vzhľadom na jej tematické zameranie, nadobúda priezovný charakter, čo objektívne zvyšuje jej vedecký prínos.

Základné ciele, ktoré si autor vytýčil v úvode posudzovanej habilitačnej práce, plne korelujú spracovanej téme a prediktívnym spôsobom determinujú aj vlastnú štruktúru práce, ako aj jej obsahové spracovanie. V tejto súvislosti konštatujem, že autorovi sa podarilo vytýčené ciele práce, jej spracovaním bezpodmienečne naplniť. Uvedené možno bez výnimky vzťahovať aj na preukázanie (overenie) validity *vedeckých hypotéz*, ktoré si autor vytýčil, v nadväznosti na ciele práce, v jej úvode.

Pokiaľ ide o *prácu autora so zdrojovými dokumentmi*, túto hodnotím pozitívne, a to vo všetkých posudzovaných parametroch, teda tak z hľadiska ich štruktúry, rozsahu, ako aj aktuálnosti. Osobitne pozitívne sa žiada zhodnotiť enormná snaha autora pokiaľ ide o vyhľadanie, zmapovanie a komplexné spracovanie zdrojových dokumentov, ktoré v súčasnosti nadobúdajú status archiválií, čo kládlo zvýšené nároky na autora nielen pri ich vyhľadávaní, ale rovnako bol pri ich obstarávaní a orientácii v nich z hľadiska dobového kontextu, ktorý je častokrát odlišný od súčasného vnímania (interpretácie a aplikácie) jednotlivých dokumentovaných inštitútov trestného práva.

V uvedenom smere je potrebné vnímať aj dobový presah spracovanej matérie, pre jej aplikačné uplatnenie pri riešení súčasných interpretačných a aplikačných problémov. Jednoducho bez poznania minulosti, historického kontextu vývoja jednotlivých trestnoprávných inštitútov, nemožno správne pochopiť ani ich materiálnu podstatu v súčasnosti. Inými slovami povedané, poznanie dobovej interpretácie relevantnej normatívnej úpravy, v danom prípade inštitútov základov trestnoprávnej zodpovednosti vytvára materiálne predpoklady pre správne uplatnenie dobovej (historickej) metódy vedeckého poznania, pri riešení nastolených interpretačných a aplikačných problémov v súčasnosti.

Zvolená štruktúra, posudzovanej habilitačnej práce, korešponduje spracovanej téme, pričom ju vhodným spôsobom dotvára a rozvíja. Zvolená štruktúra posudzovanej práce zároveň prispieva ku komplexnému spracovaniu predmetnej matérie. Jednotlivé kapitoly a oddiely posudzovanej práce, na seba chronologicky vecne a logicky nadväzujú a vytvárajú tak ideovo konzistentný celok. Posudzovaná habilitačná práca je štruktúralne členená na dve samostatné časti, ktoré sú tematicky zamerané na historické zmapovanie vývoja snáh zákonodarcu o unifikáciu trestného práva hmotného na území Československa, v medzivojnovom

období, a rovnako tak v tejto súvislosti, na zmapovanie vývoja vybraných inštitútov tvoriacich základy trestnej zodpovednosti.

Z obsahového hľadiska, posudzovanú habilitačnú prácu, hodnotím pozitívne, predovšetkým pre snahu autora prezentovať ucelený historický kontext vývoja unifikácie trestného práva na území Československa nielen formálne (mechanicky), ale rovnako tak materiálne, čo možno pomerne spoľahlivo ilustrovať na analytickom spracovaní základov trestnej zodpovednosti. V tejto súvislosti, sa autor neobmedzuje na analytické spracovanie vybraných inštitútov základov trestnej zodpovednosti, ale svoju pozornosť koncentruje aj na zmapovanie dobovej judikovanej súdnej praxe, ktorá nám umožňuje aj s odstupom niekoľkých desaťročí správne pochopiť ideový zámer zákonodarcu pri kreovaní jednotlivých inštitútov trestnej zodpovednosti. V uvedenom smere, práve z dôvodu historického kontextu vývoja označených inštitútov trestnej zodpovednosti, možno s uplatnením dobového (historického) výkladu, viaceré dobové judikáty tvoriace súčasť posudzovanej práce, tvorivým spôsobom využiť aj pri riešení súčasných interpretačných a aplikačných problémov. Jednoducho viaceré dobové judikáty, z dôvodu si zachovávajú svoju aktuálnosť aj v súčasnosti. Uvedené možno ilustrovať predovšetkým na judikovanej súdnej praxi vzťahujúcej sa k inštitútu zavinenie, v jeho jednotlivých formách. V neposlednom rade, z obsahového hľadiska, prínosom posudzovanej práce sa javí aj zmapovanie úvah, ktorými sa zákonodarca spravoval pri unifikácii trestného práva hmotného ale rovnako pri kodifikácii trestného práva, na nových ideových základoch, čo nadobúda na význame aj v súčasnosti, keď sme svedkami hypertrofie a atomizácie predpisov z oblasti trestného práva hmotného, čo vo svojich dôsledkoch vedie k znižovaniu stavu právneho vedomia v spoločnosti.

Habilitant spracovaním predmetnej matérie preukázal schopnosť autonómneho, autentického, ale predovšetkým kreatívneho vedeckého myslenia, ako aj schopnosť tvorivým spôsobom využívať metódy vedeckého poznania. Habilitanta vnímam ako vyzretú vedeckú osobnosť, ktorá požíva vo vedeckých kruhoch vysokú autoritu, ktorá má potenciál ďalšieho napredovania, čo nepochybne preukázal aj spracovaním posudzovanej habilitačnej práce.

Zároveň konštatujem, že posudzovaná habilitačná práca, predstavuje zdrojový dokument a inšpiráciu, tak pre trestnoprávnu jurisprudenciu, ako aj aplikačnú súdnu prax a v neposlednom rade má potenciál byť vhodnou učebnou pomôckou nielen pre študentov Právnických fakúlt.

Záver: Konštatujem, že posudzovaná habilitačná práca spĺňa všetky tak formálne – štruktúrne, ako aj obsahové požiadavky kladené na tento druh práce a preto ju **odporúčam** na ústnu obhajobu, a po jej úspešnom absolvovaní **navrhujem** udeliť habilitantovi vedecko – pedagogická titul: **docent** (doc.), v odbore Teória a dejiny štátu a práva.

V Košiciach dňa 03.09.2020

prof. JUDr. Sergej Romža, PhD.

vedúci Katedry trestného práva

PF UPJŠ v Košiciach